

RINKODAROS KRYPTIS REKLAMOS VADYBOS DIPLOMANTŲ APKLAUSA APIE STUDIJŲ PROGRAMĄ

Vykdyto laikas

Sutelktų diskusijų grupės atliktos 2022 m. gegužės 25 d. ir birželio 16 d. nuotoliniu būdu per MS Teams.

Tikslas

Atskleisti baigiančių studijas studentų patirtį studijuojant VVF bei pateikti siūlymus studijų proceso gerinimui.

Trumpas klausimyno pristatymas

Klausimyną sudarė 4 teminiai blokai klausimų:

- Išanginiai klausimai apie patirtį studijuojant VVF
- Studentų motyvacijai tirti skirti klausimai.
- Su studentų adaptacija studijų procese susiję klausimai
- Su baigiamųjų darbų rengimu susiję klausimai

Sutelktų diskusijų grupėse dalyvavo:

- Grupė nr. 2 - 8 nuolatinių studijų studentai (RV19 gr. - I1, I2, I3, I4, I5, I6, I7, I8)

Sutelktų diskusijų grupes moderavo, transkribavo ir kategorizavo Reklamos ir komunikacijos katedros lektorės:

RV19 – Birutė Vaitėnienė, Laimutė Fedosejova, Ramunė Rapkauskaitė;

Bendrą ataskaitą parengė V. Gegužienė, Vadybos katedros lektorė, Mokslo dirbtuvių vadovė.

Tyrimo rezultatų pristatymas

Teigiami studijų aspektai

Nuolatinių studijų studentai įvardino gaunamas žinias bei kontaktus:

„Daug žinių, naujų pažinčių“. I4-

„Galimybės. Kontaktai. Pvz., įvairūs renginiai, susitikimai su verslo atstovais, direktoriais, pasiklausti jų patirties, nuomonės. Taip pat ir kontaktai su dėstytojais, sužinoti skirtingą nuomonę apie reklamą.“ I1

„Atvėrė daug galimybių <...> ir tai didelis plusas“ I6

„Studijos asocijuojasi su naujomis pažintimis, naujomis žiniomis ir nauja patirtimi“ I8

Motyvacijos aspektai ir siūlymai jai gerinti

Motyvuojantys veiksniai

Nuolatinių studijų studentai kaip motyvuojančius veiksnius nurodo – įdomias paskaitas, kai dėstytojai sugeba sudominti, pasikviečia svečių - praktikų, pateikia konkrečias ir naudingas užduotis. Kaip motyvuojantis elementas išskiriamas ir pats diplomas.

„<...> įdomiai išdėstyta informacija. Kai supranti – atsiranda ir motyvacija daryti geriau“ I3 „<...> įdomios paskaitos. Sudomina tokios paskaitos, kuriose dėstytojas dalinasi savo patirtimi, tikromis situacijomis iš praktikos, tai leidžia suprasti, kaip galima praktikoje pritaikyti gautas žinias. I2 „<...> Įdomios paskaitos, kai pvz., dalyvauja įvairūs svečiai, kurie pasidalina savo patirtimi reklamoje, kurie papasakoja, kaip pasiekė aukštumų versle, kaip kilo karjeros laiptais, kad įsivaizduotume, kaip kas vyksta“. I1 –

„<...> mane asmeniškai motyvuoja, kaip gaunu labai konkrečiai aprašytą užduotį, kai aišku, ką reikia daryti. Blogai, kai gauni užduotį ir nežinai, kaip prie jos prieiti, nuo ko pradėti. Gerai, kai duodama smulki informacija, pateikiami struktūruoti pavyzdžiai, pvz., čia parašyti tą dalį, čia – kitą... Tai palengvina darbą, viskas aišku, nereikia sukti galvos, nereikia per 6 kursiokus susirašyti ir išsiaiškinti kaip jie daro ir kaip reikia daryti...“ I7

„<...> motyvuoja Diplomas“ I3

Vertinama atlikta praktika:

„Praktika užėmė didelę studijų dalį: padėjo gauti informaciją, patikrinti žinias praktikoje. I1.
„Praktika irgi davė tokią gerą pradžią. Susitikimai su verslo srities atstovais leido sužinoti apie verslą iš vidaus, kaip pasiekti sėkmės I4

„Komandinis darbas leido bendrauti, išmokti išklaudyti, net savo drąsą išbandyti, parodyti įvairius gebėjimus, pademonstruoti, kaip išmanome dalyką I1

„<...> su dėstytojais-praktikais iš tiesu buvo labai įdomu, daug istorijų papasakota ir visą informaciją lengviau suvokti. Ne taip sausai perteikta, visada pateikiama su pavyzdžiais, daug lengviau suprasi...“ I6 „Taip pat motyvuodavo ir dėstytojai, kurie, susidūrus su problema, padėdavo ją išspręsti.“ I8 – „Faina, kaip dėstytojas pasiruošia paskaitoms, ne tik skaito iš skaidrių, pateikia atrakcijas, įdomias užduotis, kurios daug duoda, leidžia lengviau suvokti naują materialą. Tada ir motyvacija didesnė, nei sėdi 80 žmonių auditorijoje ir klauso monotonišką tekstą.“ I4

„Mokytis motyvavo draugai, šeimos nariai, kadangi kildavo minčių apie studijų metimą.“ I8

„<...> užsimezgusi draugystė su kursiokais, su kuriais siekėme vieno tikslo, vienas kitą motyvavome mokslo siekiais, karjeros pasirinkimais. Taip pat motyvavo ir Studentų atstovybė, kuri leido dar labiau įsilieti į studentišką gyvenimą.“ I5

Demotyvuojantys veiksniai

Nuolatinių studijų studentai kaip demotyvuojančius veiksnius nurodo – nuotolines paskaitas (dėl pandemijos, karantino ribojimų), sunkius atsiskaitymus, dėstytojų žodžio nesilaikymą, grupinius rašto darbus, bendrakursių motyvacijos stoką.

„<...> dažnai teko susidurti su informacijos stoka. Būna kai kurių dalykų užduotys neaiškios, nežinai bus paskaita, ar ne, paskaitos papildomos ar tvarkaraštis pasikeitęs, o informacijos nėra, tenka visiems rašyti, klausiti kas kaip, tai informacijos ir komunikavimo trūksta. Tai ir apie administravimą ir apie dėstytojo ir studento komunikavimą“ I3

„<...> man kas labiausiai įkrito, gal tai mano asmeninė patirtis – man tai neužteko laiko rasti praktikos vietas, ypač baigiamosios praktikos – tai buvo kalėdinis laikotarpis ir įmonėms apie kitą mintys yra ir studentui labai sunku prisišaukti tų įmonių. Aš pati susiradau praktikos vietą vos ne paskutinę minutę iki to termino. Tačiau, kai surandi tą praktiką, vien tam, kad surasti, ji gaunasi mažiau naudos nešanti, tada galvoji, kad gal surastum geresnę vietą, jei palauktum keletą dienų. Man termino neužteko.“ I4 –

„Kai reikėjo baigiamosios praktikos metu, kai per kelias savaites reikėjo suformuluoti baigiamojo darbo problemą – tikrai turėjau problemų, kurias sunku buvo išspręsti. Darbuotojai yra užsiėmę, sako, kad pagalvosim, bet laikas eina, o viskas taip ir lieka neaišku... Viduryje praktikos jau gali pamatyti ką spręsti ir ką galėtum pasiūlyti“ 11

„<...> paskaitos kada sausai išdėstoma informacija „13 -

„<...> komandinis darbas nėra visada gerai, kaip būnant grupėje, nesinori pastumti draugo...“ 11

- Motyvuoja: pats diplomas, įdomios paskaitos, praktikos, studentų įsitraukimas, dėstytojais praktikai, dėstytojais, padedantys spręsti problemas
- Komandinis darbas kaip motyvuoja (išmokstama bendradarbiauti, išsiklausyti į kitų nuomonę, derėtis, pasiskirstyti darbus, iššūkis), taip ir demotyvuoja (pasiskirstydami darbus neišmokstame matyti darbo bendrai, nesinori skųsti draugų)

Demotyvuoja: monotoniškumas, informacijos stoka, organizaciniai nesusipratimai, laiko trūkumas, nuotoliniai užsiėmimai

Adaptacijos aspektai ir siūlymai jai tobulinti

Nuolatinių studijų studentai adaptaciją prisimena kaip gana lengvą ir sklandžią – nors nuomonės apie laiku gautą visą reikiamą informaciją išsiskiria. Išskiria kurso draugų draugiškumą, įtraukiančias paskaitas, buvusią mentorę – vyresnio kurso studentę. Gyvenimas bendrabutyje irgi priskiriamas prie adaptaciją lengvinančių veiksnių. Kabinetų pavadinimai, jų vieta ir pasikeitusi virtuali mokymosi aplinka buvo maži iššūkiai, kurie prisimenami.

„Aišku pasijautė skirtumas tarp mokyklos ir kolegijos, jaučiasi aukštesnis lygis. Mokykloje- daugiau elgiasi kaip su vaikais, galima taisyti, perrašyti. Čia yra griežčiau, nes mus ruošia gyvenimui, todėl kolegijoje patiko daug labiau lyginant su mokykla. Pirmas savo dienas kolegijoje labai džiaugiausi, kad esu kolegijoje, nes tai kitas lygis.“ 14 -

„<...> man tai buvo antros studijos, pirmos nenusisėkė, tai buvo baimė, kad vėl ne ten papuoliau, pirmas ir antras mėnuo buvo, kol pripratau, o tada pasirodė, kad viskas yra gerai, baimės tikrai nebuvo, buvo paprasta įsiliesti į studijų procesą“ 16-

„Aš iš administracinės pusės, prisimenu kai turėjo prasidėti paskaitos nebuvo aišku nei kur eiti, nei kur kreiptis, labai informacija buvo pateikta vėlai. Kiti buvę klasiškai įstojo į kitas mokyklas iš anksčiau žinojo grafikus. Atsirado baimė, kur reikia prisijungti, ką reikia padaryti, o aš tiesiog nieko nežinojau, buvo baimė, kad kažko nepadariau, kažkur neprisijungiau.“ 11

„<...> man ateinant į kolegiją buvo labai įdomu, nes dalyvavau fukų stovykloje, kur atradau daug pažinčių ir buvo drąsu ateiti į mokslo metus“ 15

„stovykloje kita aplinka, nereikėjo mokytis tiesiog pasidžiaugėme vasara, stovyklos vadovai motyvavo, kas leido lengviau įsiliesti į kolegijos gyvenimą.“ 14

„įstojau į mokamą vietą, vėliau perėjau į nemokamą, tai man patiko, kad padėjo administracija, aiškiai suteikė informaciją ką padaryti, kad patektum į nemokamas studijas- buvo labai aiški ir tinkamai suteikta informacija Stipendijos balas, kad gauti, man pasirodė, kad labai aukštas. „14

„buvo labai baisu, naujos patalpos, nauji žmonės, kur ką reikės atrasti, pas ką reiks kreiptis, buvo baisu, daug nepažįstamų veidų. Baisu buvo iki pirmų pažinčių, kai susiradau draugų buvo drąsiau.

„Trūko informacijos apie patį pastatą kur kaip ką surasti, aš galvoju trūko įvado į pačią pradžią,“
I6

Siūlymai adaptacijai gerinti

„Galbūt galima pasiūlyti kažkokių žaidimų, kad lengviau būtų susipažinti ir nesivytų baimė, kad čia neturiu draugų“ I2

„Galėtų būti kūrybinės grupinės užduotys“ I3 -

„Aš manau, kad čia reiktų kreiptis ir į pačią studentų atstovybę, jie daro daug dalykų, organizuoja susitikimus jau nuo rugsėjo mėnesio, manau, kad reiktų į juos kreiptis – studentų atstovybės įsitraukimas“ I5

„... pradžioje mokslo metų galima būti įkurti kažkokią grupę, kažkas tuo užsiimtų kad susipažintų ir jau ateitų susipažinę“ I1

„<...> dabar kilo tokia idėja, kad kiekvienas pirmakursis galima būtų gauti kažkokią dovanėlę, su VIKO logotipu būtų smagu - gera įžanga į kolegiją -smulki dovanėle smagu gauti.“ I4 -

„<...> galbūt reiktų parengti kokį pristatymą ir kiekvienam studentui išsiųsti email, kad būtų galima susipažinti su pačia kolegija, kas kur yra, manau užėjus pirmą kartą neaišku kas kur yra, manau reiktų prieš tai tuo pasirūpinti“ I6

- Padėjo adaptuotis: fuksų stovykla,
- Trukdė adaptavimui: informacijos stoka, vėluojanti informacija, pastatas (sudėtingas auditorijų žemėlapis), baimė dėl to, kad kažko nespėsi, nežinosi
Galėtų studentų atstovybė labiau įsitraukti, dovanos pirmakursiams (su VIKO atributika), įvadas, įdomūs pristatymai, aktyvus susipažinimas su kursiokais, mentoriam

Baigiamojo darbo rengimo aspektai ir siūlymai proceso gerinimui

Nuolatinių studijų studentai apžvelgdami baigiamųjų darbų rengimo procesą, įvardina problemines vietas – kad vienu metu reikia rengti ir praktikos ataskaitą, ir baigiamąjį darbą, kad per mažas laiko tarpas tarp peržiūrų, kad stokojama įgūdžių savarankiškai naudotis duomenų bazėmis.

„Kalbant apie baigiamąjį darbą, nežinau, buvo labai didelis stresas, kad padaryt tą pirmą žingsnį, kad pradėt rašyti. I4.

„Dar tokia asmeninė patirtis. Kadangi darbą kartu su I2 rašėme apie tą pačią įmonę, tai buvo baisu, kad paskui sutaps labai informacija, kad būsim parašę kažką panašaus. Buvo labai sunku vienoj įmonėj, nors įmonė yra didelė, surasti dvi skirtingas problemas I6

Pavyzdžiui, kai yra nurodyti terminai, kada kas įkelta, kada kas padaryta, pvz. teorinė dalis iki tam tikros dienos – tai šitas dalykas yra labai gerai, nes padeda geriau daryt viską, kai turi terminą. I3.
<...>bent jau man asmeniškai tai terminai labai padėjo. I6.

„Man asmeniškai buvo sunku spėti viską pasidaryt, kai supuolė ir darbo rašymas ir ataskaitos rengimas ir darbas“ I5.

<...> man šioje vietoje pasisekė su baigiamojo darbo vadovu. Mes labai gerai susikalbėjom, aš galiu pasakyti, kad mes tapome draugais šiuo atveju. <...> aš turėjau labai didelį palaikymą iš baigiamojo darbo vadovo. Sakyčiau kad didesnį, nei per visus tris studijų metus iš visų dėstytojų <...> mano

atveju buvo tokia pilna laisvė, bet gal dėl to nebuvo tokio spaudimo ir lengviau buvo rašyt tą darbą. I4.

Terminas, sakykim, toks iš vadovo gautas, kai tu žinai, kad turi padaryti kažkokią dalį. Ir jei tu esi, sakykim, dirbantis ar dar kažką, tai turi viską suplanuoti, kad viską suspėtum. I6

Sunkiausia buvo tai, kad tą darbą reikėjo atlikti vienam, nes daugiausiai dirbome grupėse, pasitardami, kaip padaryti, susitardami, kas ką daro, o čia -reikia visą darbą pačiam atlikti. <...> Ir dėl to jaučiasi tas kažkoks trūkumas žinių galbūt, tose vietose. I2.

<...>visus studijų metus mes nedarėme jokių darbų, kažkokių projektų ar dar kažko individualiai. <...> dabar prisiverst daryti tokį didelį darbą buvo labai sunku, net ir turint vadovo pagalbą, nes bendravimas su vadovu neprilygsta bendravimui su kolegom. I6.

Aš manau, kad palengvintų (individualūs didelės apimties rašto darbai) nes, manau, gautum tos tokios patirties rašant tą darbą. Susipažintume, kokios klaidos gali būti, kaip tą darbą vykdyt, kaip laiką paskirstyt tam darbui. I2.

Aš irgi taip manau (kaip ir I2). <...> tiesiog išmoktume anksčiau kaip viską susidėlioti, kaip patys visą tą informaciją pateikiame. I1

Gal nereikia to viso kursinio, bet reikėtų kiekvienos dalies – mažą darbelį kiekvienos dalies padaryt. Kad <...> visą studijų laikotarpį procese kažkur būtų tos literatūros, po to projektinės dalies, tyrimų dalies – jeigu jie būtų išskaidyti, kad vienas žmogus rašytų tą darbą. I4.

Aš asmeniškai tai sutinku su I4, kad galėtų būti tos užduotys dalimis suskirstytos, nes antro tokio tipo, kaip bakalauro darbo tikrai nenorėčiau rašyti išgyventi du kartus. I3.

Man atrodo kad jei tas peržiūras daryti, tai skirti ne 15 min., o daugiau, kad dėstytojai spėtų apžvelgti tą, ką tu būtent parašei, nes, man asmeniškai neužteko tų pastabų, kai man pasakė, kad aš nesilaikau tų baigiamojo darbo metodinių ir ko būtent aš nesilaikau – ar čia man pastraipas reikia pakoreguot, ar čia man tekstą reikia perrašyt. Šitoj vietoj buvo neaiškumų tikrai, nes mažai informacijos gavau aš. <...> kai tau pasako: „padarei ne pagal metodinius“, o jų ten 60 lapų, sunku suvokti, ką būtent tu padarei ne taip. I4.

Bet kalbant apie peržiūras aš nemačiau iš viso jokios naudos iš jų - nieko nesužinojau. Vienintelis dalykas, kokios buvo pastabos, kad nepadaryta pagal metodinius reikalavimus. Bet ką aš asmeniškai norėjau išgirst, tai labiau apie turinį. <...> geriau viena peržiūra ilgesnė ir kokybiškesnė, negi jos dvi. Nes ar taip ar taip studentas bendrauja su savo vadovu, tai vadovas mato, ką tas žmogus daro ir duoda pastabas. I3.

Aš tai siūlau antro kurso studentams suvokti, kokio dydžio šis darbas yra ir susitaikyti, kad nebus lengva. Tai bus sunkiausias dalykas, ką per visus mokslo metus darys. I7

Nepalikti visko paskutinei dienai. I8.

<...> pradėti galvoti tik įžengiant į praktiką. Aš asmeniškai nepradėjau. I6.

<...> ir tiesiog, visi tie pasakymai „pradėti anksčiau“ – visi visa tai žino, visi turi pažįstamų, kurie mokėsi... Tai labai nuo žmogaus priklauso, kaip jis žiūrės į tą darbą - pradės rašyti (iškart), ar paliks ir rašys projektinę dalį likus dviem dienom iki antros peržiūros... I7.

- Gerai, kai yra nustatyti aiškūs terminai iki kada ką reikia padaryti
- Peržiūros yra nevertingos - geriau viena ilgesnė, kur gautų komentarų dėl turinio, bet ne dėl metodinių
- Nemoka dirbti individualiai ir dėl to patiria stresą, kai tampa už viską atsakingi, reikia individualių darbų, kuriuose atsikartotų BD dalys

Kas toliau?

Kokybinio diplomantų tyrimo apklausos rezultatai aptarti katedros posėdžių metu ir Rinkodaros studijų krypties komitete, priimti šie situacijos gerinimo sprendimai:

1. Gerinti pirmakursių adaptaciją mokslo metų pradžioje kviečiantis aukštesnių kursų studentus pasidalinti savo patirtimi su pirmakursiais, studentų mentorių pirmakursiams skyrimas.
2. Teorinės dalies integravimas į profesinės praktikos ataskaitą, kad studentai individualiai pasipraktikuotų atlikti teorinę aktualių komunikacijos sąvokų literatūros analizę.
3. Atsižvelgiant į studentų atsiliepimus ir siūlymus, 2022–2023 m. m. sumažintas peržiūrų skaičius nuo 2 iki 1, prailgintas kiekvienam studentui skirtas laikas, tobulinamas studentams teikiamų pastabų turinys. Papildomai planuojamas surinkti grįžtamasis ryšys iš diplomantų įvykus peržiūroms katedroje.